

Posudek školitelky na disertační práci:

Petr BARTUŠEK, *Spisovatelka Vlasta Javořická a dva totalitní režimy v polovině 20. století. Obecní kronika jako ego-dokument.*

Filosofická fakulta Jihočeské university v Českých Budějovicích, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, České Budějovice 2019, 378 stran

Mgr. Petr Bartušek se přihlásil do doktorského studia oboru Pomocné vědy historické po absolvování magisterského studia oboru Literárně-historická studia na FF JU, navázal na svou obhájenou magisterskou práci a za téma práce disertační si zvolil obecní kroniku obce Studená, jejíž autorkou byla místní obyvatelka Marie Zezulková, která je známa spíše jako spisovatelka Vlasta Javořická. Během svého doktorského studia plnil Mgr. Petr Bartušek vzorně všechny své povinnosti, takže získal všechny požadované zápočty a složil předepsané zkoušky (z Dějin filozofie, Historiografie, Pomocných věd historických – kde si musel doplnit své znalosti, a z Předmětů užší odborné specializace, zahrnující v jeho případě Nauku o pramenech a Ego-dokumenty). V rámci předmětu Vědecká a odborná činnost vykázal během studia řadu činností: aktivně se zúčastnil celkem šesti vědeckých konferencí, z toho jedné zahraniční (Bratislava 2014), a publikoval celkem pět vědeckých studií (kromě čtyř výstupů z konferencí také článek v časopise *Theatrum historiae*).

Disertační práce P. Bartuška se zabývá zejména zmíněnou obecní kronikou z let 1938–1949, kterou autorka psala i v době druhé světové války, a to (vzhledem k tomu, že starší kroniky musely být tehdy odevzdány a nové většinou psány nebyly) jako soukromá osoba; kronika tak díky spisovatelčině svébytnému přístupu nabyla spíše charakteru ego-dokumentu – i když se později stala předlohou pro oficiální variantu kroniky, pořízenou na radnici (ovšem jen pro období do února 1948). Autor představuje spisovatelku a životní peripetie její i jejího manžela, připomíná také románovou tvorbu V. Javořické, provádí komparaci nejen s druhou variantou kroniky, ale také s dalšími souvisejícími dobovými prameny (pamětní knihou obce Studená z let 1938–1940 a pamětní knihou MNV z let 1950–1960), zabývá se jejich kritikou a zhodnocením jejich výpovědní hodnoty. V závěru se zamýšlí nad možnostmi využití ego-dokumentů k faktografickému poznání (na příkladu česko-německých interakcí v době druhé světové války) a zejména se pokouší zhodnotit výpovědní hodnotu ego-dokumentů i obecněji k výzkumu dějin mentalit, každodennosti, kulturních a sociálních dějin. Součástí práce je rozsáhlá edice obecní kroniky městyse Studená, psané V. Javořickou, která zachycuje i komparaci s její pozdější oficiální variantou, a umožňuje tak sledovat různé významové posuny. Edice je doplněna detailní ediční poznámkou, poznámkovým aparátem i rejstříkem, a odpovídá tak všem požadavkům na vědecké edice historických dokumentů. Sama disertace rovněž obsahuje všechny potřebné náležitosti.

Současné potvrzují, že se jedná o ryze původní práci, která není plagiátem, a ráda ji doporučuji k obhajobě.

V Českých Budějovicích dne

Doc. PhDr. Marie Ryantová, CSc.
Ústav archivnictví a PVH FF JU